

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

OLAĞANDIŞI DURUMLARDA HIZLI DEĞERLENDİRME ve MÜDAHALE EKİBİ

AFŞİN, GÖKSUN, NURHAK, EKİNÖZÜ (KAHRAMANMARAŞ) HIZLI DEĞERLENDİRME RAPORU

25-28 ŞUBAT 2023

AFŞİN İLÇESİ

25 Şubat 2023

1. ETKİLENEREN BÖLGENİN;

Coğrafi özellikleri

Kahramanmaraş'a bağlı olan Afşin İlçesinin nüfusu TÜİK 2022 verilerine göre 80.244'tür.

Tahmini büyüklük (kentin ne kadarı etkilenmiş?)

Bölgede 6 Şubat tarihli ilk depremde yıkılan bina olmadığı; ancak merkez üssü Elbistan olan 7,6 büyüklüğündeki ikinci depremde 40-50 kadar bina yıkıldığı, 150-160 kadar kişinin yaralandığı, -ilçe dışında hayatını kaybeden ve gömülmek amacıyla getirilen cenazeler dolayısıyla biraz artmış olabilir- 180-200 kişinin hayatını kaybettiği öğrenildi.

En fazla yıkımın, ilçenin Yunus Emre, Ceyhan ve Güneşli gibi, merkeze yakın olan eski mahallelerinde meydana geldiği ve 2000 yılından önce yapılan binalarda daha fazla yıkım olduğu belirtildi. Ağır ve orta hasarlı yapıların da bu mahallelerde fazla olduğu gözlemlendi. Yıkılmayan binalarda da ağır ve orta hasarın fazla olduğu, bu nedenle halkın evlerine girmekten kaçındığı ve oluşturulan geçici barınma alanlarında (GYA) barınmayı tercih ettiği görüldü. Halkın yarısının ilçeyi terk etmiş olduğu öğrenildi.

Çorum Valisi'nin Afşin'e koordinatör olarak görevlendirilmişti.

Sosyoekonomik özellikler (göç alıyor mu, hakim ekonomik etkinlik, ...):

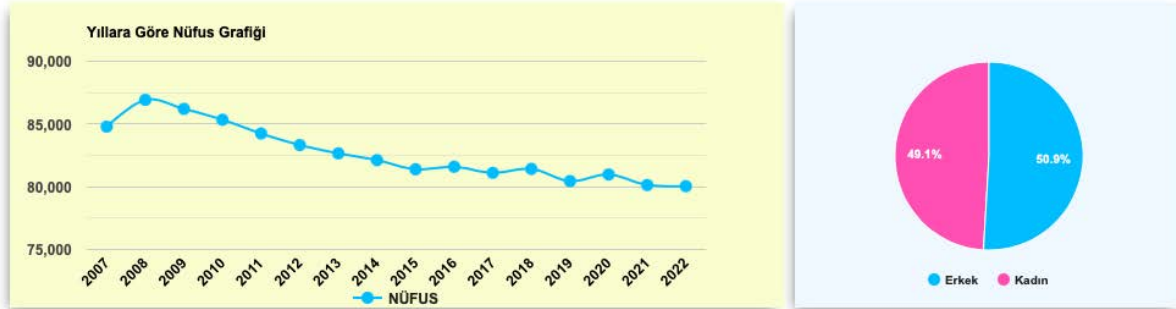
Etkiyi şiddetlendirebilecek bölgesel özellikler / riskler var mı? (iklim koşulları, nüfus hareketleri, sanayii tesisleri, ...):

İklimin soğukluğu, Afşin-Elbistan Termik Santrali varlığı depremin etkisini şiddetlendirebilir.

2. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Kahramanmaraş'a bağlı olan Afşin İlçesinin nüfusu TÜİK 2022 verilerine göre 80.244'tür (<https://www.nufusune.com/afsin-ilce-nufusu-kahramanmaras>).

KAHRAMANMARAŞ AFŞİN NÜFUSU YILLARA VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIM GRAFİKLERİ

3. TEMEL GEREKSİNİMLER

Su

İlçede şebeke suyu var, en son 48 saat önce yapılan ölçüme göre, uçlarda 0.5 ppm civarında rezidüel klor ölçüldüğü ifade ediliyor. Kanalizasyon sistemi hasar almamış.

Hastanede şebeke suyu var, ancak içilmiyor ve kapalı su kullanılıyor.

Gıda

Yemek aşevlerinde temin ediliyor. Depremin ilk günü Kayseri'den destek için gelinmiş.

Barınma

İlçede 5 tane GYA var. Depremin ilk dönemlerinde fazla olan bu sayı toplulaştırma yapılarak azaltılmış. Çadır kentlerin tamamındaki nüfus sirkülasyon fazla, Nüfus 2000-2500 arası değişiyor, 1800'den aşağı inmediği öğrenildi.

Bölgeye görevli gelen asker ve polis KYK yurdunda, Sağlık müdürlüğünde çalışan personel de Sağlık Müdürlüğü binasında, Dışarıdan destek amaçlı gönderilen sağlık personelleri (hekim vb.) devlet hastanesinde konaklıyordu.

Sağlık müdürlüğünün bitişiğinde bulunan Evsusturan isimli bölgede 500 dönümlük arazide, GYA (konteynır) kurulumu için çalışma sürüyordu.

4. SAĞLIK HİZMETLERİ

Birinci Basamak Sağlık Kuruluşları:

Afşin'de 17 tanesi merkezdeki 4 ASM'de olmak üzere toplamda 28 hekim çalışıyor. İlçe sağlık müdürü, ASM'lerin açık olduğunu, gebe ve çocuk aşılarının izlemlerinin yapıldığını söylüyor. Aşı uygulamasını ise ASM'lerle eşgüdümlü olarak, İlçe Sağlık Müdürlüğü ekiplerince yapıldığı bilgisi paylaşıldı.

İkinci Basamak Sağlık Kuruluşu

Afşin Devlet Hastanesi hafif hasarlı olarak değerlendirilmişti. Polikliniklerin bir hafta önce açıldığı, doğumların yaptırıldığı, ameliyatlar yapıldığı öğrenildi.

Diyaliz yapılmıyor, Bünyan'a sevk ediliyor.

Yerli personeli dinlendirmek üzere Sivas'tan görevlendirmeye hekimler gelmişti, bir haftalık rotasyonlarla çalışıyorlardı. Sivas'tan gönüllü, birer haftalık süreyle nöroloji, psikiyatri, beyin cerrahi ve genel cerrahi uzmanları geldiği, psikiyatri uzmanının rotasyonu bitince yerine yeni psikiyatrist gelmediği öğrenildi. *-Bu konuyu araştırdık ve yeni bir görevlendirmenin yapılmakta olduğunu öğrendik (28 Şubat)-*. İlçe sağlık müdürü, psikiyatrist desteğine gereksinim olduğunu ifade etmişti. Bu konu Türkiye Psikiyatri Derneği'ne iletili, temas sağlandı.

Gönüllü görevlendirmeye ise ekipler ikinci günden itibaren ilk önce İstanbul ve Kocaeli olmak üzere, onların dönüşünün ardından Eskişehir ve Çorum'dan ekipler gelmişti.

Normal polikliniklerde hasta sayısı 150-200 civarında ve bu sayı normal zamanlara göre az olarak kabul ediliyor. İlçe nüfusunun azalmış olmasının bunda payı olduğu düşünüldü. Nöroloji, beyin cerrahi, kadın doğum, genel cerrahi, kulak burun boğaz, dahiliye poliklinikleri yapılıyor. Hafta içi günlük toplam 1000, hafta sonu ise 500 civarında poliklinik yapıyor. Acil poliklinikteyse çoğu yeşil alan hastası olarak 250 kadar hasta bakılıyor. ÜSYE, tek tük

ishal olguları geliyormuş ancak pnömonilerde hafif bir artış eğilimi varmış; barınma koşullarıyla ilişkili olduğu ifade ediliyor.

Poliklinik başvurularında, en fazla ÜSYE tanısı konulduğu, az sayıda uyuz görüldüğü ifade edildi. Uyuz için tedavi, yeni eşya-çamaşır, banyo önceliği ve izlem uygulandığı belirtildi. Ancak, izolasyon efektif değildi, ölçülmesi olanaklı görünmüyordu. En büyük çadır kentin kurulu olduğu kapalı pazaryerinde böyle bir uyuz tanısı sonrasında hastanın eşyalarıyla beraber kaldığı çadır da idareciler tarafından tedbir amacıyla ateşe verilmiş!

Kapalı pazaryerinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nden gelen doktor ve sağlık personeli tarafından bir sahra hastanesi çadırı kurulmuş ve hali hazırda poliklinik hizmeti vermekte. Buradaki faaliyetlerini bir hafta daha sürdüreceklerini ifade ediyorlar. Onun yanında ise TEB mobil eczanesi bulunuyor.

Afşin merkezdeki 5 GYA aşağıda sunulmuştur:

1. Gençlik Merkezi GYA- Çadır (İlçeye Elbistan yönünden girişte soldaki ilk alan),
2. Kapalı Pazaryeri GYA- Çadır (Sahra Hastanesi çadırının bulunduğu yer)
3. Anadolu Lisesi,
4. Afşin Anadolu İmam Hatip Lisesi
5. Mahzuni Şerif Ortaokulu Prefabrik Kampı (Sağlık Müdürlüğü Karşısı)

1. Gençlik Merkezi GYA (Çadır)

Bu alanda 265 çadır var, çadırlar görece düzenli ancak mesafeleri yetersiz. Barınmacı sayıları günlük değişiyor. Ziyaret gününde barınmacı sayısının çocuklar dahil 946 olduğu -41 tanesi Suriyeli- belirtildi.

GYA'da bir spor salonu ile idari bölümlerin olduğu bir bina ve etrafındaki bahçe ve halı saha olduğu gözlemlendi. Zemin beton-parke ve tellerle ayrılmış olan halı sahada zemin plastik malzemeden yapılmıştı.

Kanalizasyona bağlı, kadın ve erkek olarak işaretlenmiş olan, 38 seyyar tuvalet mevcut. Tuvaletlerin dağılımı kamp idaresince, kadınlar için 1/25, erkekler için de 1/20 şeklinde olarak belirtildi. Tuvaletlerin 12 tanesi alaturka ve yerleşim alanında dağınık olarak bulunmakta. Yeni 8 tane tuvalet geldiği ve bağlantısının yapılacağı belirtildi. Banyo yapabilmek için duş mevcut, kapalı spor salonundaki duşlar kullanılıyor. Duşlar, 12 kadın ve 12 erkek olarak ayrılmış, 24 saat açık ve kendi temizlik personeli olduğu ifade edildi. Banyo için gerekli şampuan ve çamaşır gibi malzemeleri GYA tarafından karşılanıyor. Ayrıca spor salonundaki duşlara komşu toplam 6 normal ve 2 engelli tuvaleti var. Kapalı spor salonu içinde, 2 tane çamaşır makinası ve 2 tane de bulaşık makinası olduğu ve yemekhane için kullanıldığı öğrenildi.

Çadırlarda normalde ısınma amaçlı elektrik kullanımı yok. İnhalasyon cihazı kullanan KOAH hastalarına elektrikli ısıtıcı da verilebildiği ifade edildi. Bu tip hastaların daha çok elektrik bağlantısı olan konteynırlardan oluşmuş GYA'lara gönderilmesini sağladıklarını ifade ediyorlar.

Isınma odun sobasıyla gerçekleştiriliyor. GYA'da yangın tüpleri var. Çadırlara 50 adet verilmiş, ayrıca idarenin elinde de olduğu öğrenildi. Yangın tüpü kullanma eğitimini uygulamalı vermeyi düşünüyorlar.

Wi-Fi mevcut, şarj için gereken donanım kurulmuş.

Polisler, yerleşkenin farklı noktalarında asayiş için noktalar oluşturmuş.

Çöpler konteynerlerde toplanıyor ve belediye tarafından düzenli alınıyor.

Buradaki GYA içinde bir çadır sağlık birimi var, Sivas'tan görevlendirilmişler. Gündüz ekibi 09.00-16.00 çalışıyor, 16.00-22.00 arasında gece ekibi çalışıyor. Daha sonra sadece 112 ambulansı kalıyor, acil olgular olursa devlet hastanesine götürüyorlar. Gebe izlemi yapılmıyor, devlet hastanesine sevk ediyorlar. Aşıları izliyorlar ve tespit ettiklerini açık ASM'lere yönlendiriyorlar. En çok ÜSYE, tek tük soba yanıkları ve minör yaralanmalar geldiği ifade edildi. Soğutucuları yok, tetanos aşısı için ASM veya DH sevk ediliyor, sonrasını izleyemiyorlar. İlaçları elden veriyorlar, yeterli olmazsa, kapalı pazaryerindeki sahra hastanesi ve TEB mobil eczanesinden destek alıyorlar. Tıbbi malzeme yardımlarının dengesiz olduğunu ve ellerinde çok fazla mama olduğunu iletiler. Elektrikler ısınıyorlar, yangın tüpü var. Ziyaretimiz sırasında hizmet sunan sağlık ekibi 7 gündür oradaydı ve görev süresinin ne kadar olduğuna ilişkin bir netlik yoktu.

Sağlık personeli devlet hastanesinde yatıyorlar.

2. Kapalı Pazaryeri GYA (Çadır - Sahra Hastanesi çadırının bulunduğu yer)

Beton-parke taşı zeminde kurulu 145 çadırdaki 445 barınmacı var, bu sayıya çocuklar dahil. Çadırlar birbirinden yeterli uzaklıkta değil, ısınma odun sobasıyla, çadırlara yangın tüpleri dağıtılmıştı.

Ziyaret sırasında berberler GYA içinde açık alanda çocukların saçlarını kesiyordu, etrafta saçlar uçuşuyordu, uyarılarımız dikkate alınmadı.

Ziyaret günü itibarıyla 7 gebe, 1 lohusa mevcuttu. Gebeler kontrol amacıyla devlet hastanesine gönderiliyordu. Bebek ve çocuk aşıları izleniyor, gerekli hallerde sağlık müdürlüğüne bildiriliyor ve aşılanmaları sağlanıyordu.

GYA'nın çadır kentin sağlık hizmetini, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi ekibi, kendi kurmuş olduğu Sahra Hastanesinde veriyordu. Sahra Hastanesinde dahiliye, pediatri, genel cerrahi, kadın doğum ve aile hekimliği poliklinikleri yapılmaktaydı. Uzman ve asistan olarak ekipte göğüs hastalıkları, pediatri, genel cerrahi, genel dahiliye, kadın doğum hekimleri vardı, 2 histoloji asistanı da genel tabip olarak çalışıyordu. Günlük 150-200 arası hasta müracaatı olduğu, daha çok ilçe hastanesine gitmeyen veya gidemeyenlerin geldiği ifade edildi. Gebe ve çocuk izlemelerini ise gönüllü olarak ilçeye gelen Halk Sağlığı asistanı bir hekim Sağlık Müdürlüğüyle koordineli olarak yürütmekteydi.

Poliklinik başvuruları analiz edildiğinde, en fazla ÜSYE geldiği, günde 1-2 tane scabies/Uyuz görüldüğü ifade edildi. Uyuz tanısı alan hastalara İvermectin tablet ve permetrin losyon veriyorlar ve banyo önceliği sağlıyorlar. Sağlık müdürlüğü izlemine yapıyor. Akut gastroenterit (AGE) var ancak sporadik. Tedavilerde elden ilaç veriliyor, ilaç yoksa reçete yazılıyor. Bitişikteki TEB mobil eczane de ilaç veriyor. Bu ekip ay sonuna kadar gidecek ve burayı Sağlık Bakanlığı'na bırakacak bilgisi aktarıldı.

3. Afşin Anadolu Lisesi GYA (Çadır)

Okulun bahçesinde beton parke taş zeminde kurulu 71 çadırdaki 335 barınmacı kalıyor. Bunların 115'i 18 yaş altında, 22 tanesi 4-6 yaş arasında. Nüfusun yarıya yakınının Suriyeli olduğu ifade edildi. Yerleştirmede çiftler veya aile esasına uyulmuş. Çadır aralıkları oldukça yakın.

Isınma odun sobasıyla gerçekleştiriliyor -barınmacılar, ısınma için getirilen odunlarını alıp çadırların etrafına yığıyorlar! Aydınlatma amaçlı elektrik verildiği, ısınma için kullanılmıyor, denetlendiği ifade edildi.

Yangın tüpleri var ve 2 çadıra 1 adet olarak dağıtılmış.

Binadaki tuvaletler kullanılıyor, 4 kadın ve 4 erkek tuvaleti var. Yine bina içinde yer alan, kadın ve erkek için birer tane banyo mevcut.

Polis asayişini sağlıyor.

Şarj için okul binasındaki prizler kullanılıyor.

Şebeke suyu var, içilmesine izin verilmiyor, kapalı su içiliyor.

Yemek aşevinden geliyor.

Sağlık birimi var, bir hekim ve bir hemşire görevlendirilmiş ve sadece yeşil alan muayenesi yapılıyor. Bu sağlık biriminin kapatılacağı söyleniyor.

4. Afşin Anadolu İmam Hatip Lisesi GYA (Çadır)

Beton parkeler üstüne kurulu 45 çadır var ve bunların 38 tanesi dolu. Bu GYA'da çocuklar dahil 137 barınmacı kalıyor. Çadırlar okul bahçesine kurulmuş ve çadırlar arası mesafe yeterli. Okul binasında 28 banyo kabini var. Hidrofor arızası olduğu, onarımının gerektiği ifade edildi. Çamaşırhane var fakat hidrofor arızası nedeniyle kullanılamıyor dendi. Yine okulda 24 tuvalet kabini olduğu, kadın ve erkek olarak ayrıldığı öğrenildi. Bir kısım barınmacının sadece geceleri evlerine gitmekten korktuğu veya evlerinin hasar durumundan emin olamadığı için burada kaldığı ifade edildi.

Şebeke suyu var fakat içilmiyor, kapalı su içiliyor.

Yemekler okulun binasında 1500 kişilik olarak yapılıyor, civar mahallelerden gelenlere de yemek temin ediliyor.

Çadırlarda ısınma odun sobasıyla yapılıyor. Yangın tüpü varmış ve isteyenlere vermişler ayrıca bina girişinde görünür yerde 6-7 adet 5 litrelik yangın tüpü olduğu görüldü.

Çadırlarda elektrik yok, şarj için okul binasındaki prizler kullanılıyor.

GYA'ya iki günde bir sağlık müdürlüğünün görevlendirdiği mobil ekiplerin muayene için geldiği ve ilaç da temin edildiği ifade edildi.

4-6 yaş çocuklar için etkinlikler yapıldığı, 8-12 sınıflar için ilçe merkezinde MEB tarafından destekleme kursları başlatılacağı öğrenildi.

5. Mahzuni Şerif Ortaokulu Prefabrik GYA

Bu GYA konteynırlardan oluşmuyor. Yanlış olarak konteyner GYA şeklinde ifade edilse de, buradaki barınma birimleri birbirine bitişik nizam olarak sunta malzemedan yapılmış, her birinde 2'li ranza ve yataklar ile elektrikli ısıtıcıların bulunduğu, bağımsız bir kapısı ve ışık alan bir penceresi de olan; gideri, tuvalet ve banyosu olmayan, 6 m2 kullanım alanına sahip, birbirinden içeriden sunta duvarla ayrılmış, dışarıdan yekpare olan çoklu yapılardan meydana geliyor. Burada birbirine paralel olarak yaklaşık 2-3 metre arayla uzun birer sıra halinde yapılmış barınma birimleri mevcut. Toplamda 100 birim var. Burada 100'ü çocuk olmak üzere, 28'i Suriyeli 300-350 barınmacı kalıyor.

Tuvalet ve banyo için bahçesinde kalınan okul binası kullanılıyor, binanın sağlam olduğu söylenmiş. Okul binasında 8 kadın ve 8 erkek tuvaleti, 2 kullanılabilir durumda banyo bulunuyor. İlaveten 2 tane daha banyo açılacağı öğrenildi. Banyolar elektrikle ısıtılıyor. Çamaşır için okul binasına 4 makina geleceği ama kurutma makinası olmayacağı bilgisi paylaşıldı.

Şebeke suyu temizlikte kullanılıyor, içmek için kapalı su var. Yemekler aşevinden geliyor, barınaklarda pişirilmiyor.

Sağlık hizmeti için 50 metre mesafedeki TSM'den yararlanılıyor.

Yangın tüpleri var ancak dağıtım yapılmamış, barınakların ve yatakların yapıldığı malzemeler yanıcı nitelikte olduğundan, süratle dağıtımın yapılması ve eğitiminin verilmesi tarafımızdan önerildi.

GYA'ya Çorum'dan kadın ve erkek berberi gelmiş, ziyaret günü berberler saç kesiyorlardı ancak açık alanda erkekler ve çocukların saçlarının rüzgarla etrafa saçıldığını görüldü ve uyarıldı -Olası bit riskine karşı bir önlem olarak düşünüldüğü şeklinde yorumlandı-

GÖKSUN İLÇESİ

26 Şubat 2023

1. ETKİLENE BÖLGENİN;

Coğrafi özellikleri

Göksun, Kahramanmaraş il merkezine 76 km uzaklıkta bulunan bir ilçe. Toplam nüfusu 52.136 (mahalleler ve kasabalar dahil), yüzölçümü 1920 km²dir.

Nüfusun depremden sonra 5 binlere düştüğü ifade ediliyor.

Tahmini büyüklük (kentin ne kadarı etkilenmiş?)

İlçede, köyler dahil olarak 200 civarında insan hayatını kaybetmiş. En fazla yıkım, Ericek ve Kardut mahallelerinde olmuş. İlçe merkezinde yıkım daha az, buna karşın köylerde kerpiç evlerde yıkım çok fazla dendi. Köylere çadır vb. destek gittiği söyleniyor ancak gidip teyit edilemedi. Köylerde daha fazla yıkım olduğu için, köy nüfusu azalmış; bir kısım ilçe merkezine gelmiş, il dışına en fazla Kayseri'ye göç olmuş. Batman valisi, Göksun'a koordinatör olarak atanmış.

Sosyoekonomik özellikler (göç alıyor mu, hakim ekonomik etkinlik, ...):

Batman valisinin Göksun'a koordinatör olarak atandığı ifade edildi.

Etkiyi şiddetlendirebilecek bölgesel özellikler / riskler var mı? (iklim koşulları, nüfus hareketleri, sanayii tesisleri, ...):

Kabaca kroki:

2. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Etkilenen nüfus şu anda nerede?

Köylerde daha fazla yıkım olduğu için, köy nüfusu azaldı; bir kısım ilçe merkezine gelmedi, il dışına en fazla Kayseri'ye göç oldu şeklinde açıklamalar yapıldı.

3. TEMEL GEREKSİNİMLER

Su

İlçenin su şebekesi zarar görmüş.

Kanalizasyon normal deniyor, görünen bir sorun yok.

Gıda

Barınma

İlçe devlet hastanesi yanına 700 konteynerden oluşan bir konteyner kent için zemin tesviye çalışması yapılmakta.

4. SAĞLIK HİZMETLERİ

İkinci Basamak Sağlık kuruluşları:

Göksun Devlet Hastanesi Acili ilk günden itibaren sürekli çalıştığı, ilk 2 gün yoğun olduğu ve sağlık personelinin dinlenmeden çalışmaları gerektiği ifade edildi.

7 Şubatta Manisa'dan içinde 1 acil uzmanı da olan 4 hekimden oluşan bir destek ekibinin, 10 Şubat'ta ise Trabzon'dan 2 pratisyen hekimin geldiği ve hastanenin kadrolu hekimlerinin bu sayede, 10-15 Şubat arasında dinlenme fırsatı yakalayabildiği öğrenildi.

Hastanede polikliniklerin açıldığı, günde 100-150 poliklinik yapıldığı öğrenildi. Ameliyat yapılmıyordu. Doğumların sadece çıkımdaysa yaptırıldığı öğrenildi. Diyaliz ünitesi var ancak çalışmıyor.

Hekimler, hastanedeki hasar konusunda tedirginler. Üst katlarda duvarlarda çatlaklar olduğu belirtiliyor. Bina evvelce de sık sık tadilat ve onarım gören bir bina. Nöbetlerde hekimler, bahçeye konulan ve içinde 5 yatak bulunan bir konteynerde kaldıklarını ifade ediyorlar. Acilde 8 pratisyen hekim nöbet usulü çalışıyor. Yeşil alan ağırlıklı hasta profili olsa da sarı alan hastası da geldiği ifade edildi.

Hastanede su sıkıntısı var. Göksun genelinde su şebekesinde arıza olduğu için, hastaneye ayrı hat çekilmiş, sadece zemin kattaki iki tuvalette su var. Dolayısıyla hastanede banyo olanağı yok. Evleri hasar gören, ailesini başka şehre gönderen hekim ve sağlık personeli, depremden

kendilerinin de etkilendiğinin göz ardı edildiği duygusu yaşıyor. Hastaneye 10 hekimin tayin olduğu bilgisi var ancak henüz kimse gelmemiş, gelecek olan hekimlerin de barınma sorunu olacağı görölüyor. Personel genel olarak çok yorgun olduğundan yakınıyor.

Göksun Belediye Kapalı Pazaryeri GYA:

Asfalt zemine kurulu 61 ve kurulmakta olan 26 tane olmak üzere, 87 çadırda, çocuklar dahil olmak üzere 470 barınmacı bulunuyor. Bu sayının içinde yine çocuklar dahil olarak 40 kadar Suriyeli de bulunmakta. Her çadıra olabildiğince, 4 kişi verildiği, burada bulunanların daha çok ilçe merkezinden gelenler ve ayrıca korucuların ailelerinin de bulunduğu öğrenildi. Etrafta korucuların olmasının asayişe katkı yaptığı belirtildi.

Pazaryeri binasında 2 kadın, 3 erkek ve 1 engelli tuvaleti bulunuyor. Ayrıca 8 adet hepsi gidere bağlanan seyyar tuvalet de mevcut. Ayrıca, 4 tane de elektrikle çalışan gidere bağlı seyyar banyo var; -buradan sorumlu olan orman korucusu genç memur, önce deneyip sonra kullanıma açacaklarını belirtiyor. Yerleşime 50 metre mesafede tek katlı bir binaya 4 çamaşır ve 4 kurutma makinası kurmak için çalışılıyordu.

Çadırlar birbirine yakın, 61 tanesine yangın tüpü dağıtılmış. Yeni kurulan 26 çadıra da verileceği söylendi. Çadırlarda hem odun sobası, hem de elektrik ve elektrikli ısıtıcı bulunuyor, bu durum hava çok soğuk olduğundan başka türlü ısınmak mümkün değil diye açıklanıyor. Bu konuda eğitim verileceği ifade edildi. Kullandıkları kablolar ve yerleşimin elektrik tesisatını buna uygun olacak şekilde yaptıklarını özellikle belirttiler.

Sağlık hizmetini 112 ekibi gezici olarak veriyor. Yukarıda bahsettiğimiz pazaryerinin binasında şebeke suyu akıyor, güvenli bulunmadığından içilmiyor. İçme suyu olarak kapalı su kullanılıyor.

Yemek aşevinden üç öğün geliyor.

NURHAK İLÇESİ

27 Şubat 2023

Merkez nüfusu 4-5 bin, çevre köylerle beraber 12 binden fazla olduğu belirtilmekte.

1. ETKİLENEN BÖLGENİN;

Coğrafi özellikleri

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kuzeyinde, bağlı olduğu Kahramanmaraş ilinin kuzeydoğusunda, Toros Dağları'nın bir uzantısı olan 3.090 m. yüksekliğindeki Nurhak Dağı'nın eteğinde kurulmuştur. Kuzeyinde Elbistan, güneyinde Çağlayanerit, batısında

Ekinözü, doğusunda Malatya'nın Doğanşehir ve Adıyaman'ın Gölbaşı İlçeleri bulunur. Nurhak İlçe sınırları içinden Göksu Çayı, Değirmenderesi ve Tatlar Deresi akarsuları geçmektedir. Ortalama 1500 m. rakıma sahiptir.

Tahmini büyüklük (kentin ne kadarı etkilenmiş?)

İlçenin yaklaşık %40'ının depremden etkilendiği ifade ediliyor. Eski yapıların çoğu ağır hasarlı. Perifer dahil olmak üzere yaşamını yitirenlerin sayısının 90 civarında olduğu belirtiliyor. Buna depremde farklı bir yerde hayatını kaybeden ve gömülmek üzere getirilmiş olanlar dahil. En fazla yıkım olan yer, Kullar Mahallesi adlı bölge; hasar ve ölümlerin % 80'i buradan çıkmış.

Sosyoekonomik özellikler (göç alıyor mu, hakim ekonomik etkinlik, ...):

Etkiyi şiddetlendirebilecek bölgesel özellikler / riskler var mı? (iklim koşulları, nüfus hareketleri, sanayii tesisleri, ...):

Karasal iklim hakimdir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır. Kış mevsiminin soğuk geçmesi depremin etkisini şiddetlendirmiştir.

Ayrıca deprem ardından ilk 4 gün boyunca Turkcell vericileri çalışmadığı ve onarımının uzun sürmesi nedeniyle ciddi iletişim sorunu yaşandığı bildirildi.

2. DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Etkilenen nüfus şu anda nerede?

Merkez nüfusu 4-5 bin, çevre köylerle beraber 12 binden fazla olduğu belirtilmekte.

3. TEMEL GEREKSİNİMLER

Su: Su şebekesi zarar görmüş. Onarım başlamış fakat içilmiyor. İçme suyu olarak kapalı su kullanılıyor, yemeklerini kendileri yapıyorlar.

Gıda: Aşevlerinden sıcak yemek geliyor fakat yetersiz olduğu için kendileri yemek yapıyorlar. Kuru gıda daha önce dağıtılmış, onu kullanıyorlar.

Barınma:

Sağlık personeli personel konteynerde kalıyor, seyyar banyo ve tuvaletleri var.

4. SAĞLIK HİZMETLERİ

Birinci basamak sağlık hizmetleri:

İlçede, toplam 6 Aile Sağlığı Merkezi (ASM) var; ASM'lerin takip programı çalışıyor, sabit IP uygulaması kaldırılmış olduğu için, ASM hekimleri AHBS sistemine cep telefonu veya herhangi bir ASM'nin bilgisayarından girerek hastalarını takip edebilir durumdadır. Aşı takipleri yapılıyor ve gerektiğinde TSM'den talep edildiğinde gelip yapılıyor. Kullar mahallesine ASM olarak çalışmak üzere bir adet konteyner verilmiş. Bizim ziyaret ettiğimiz

günün ertesinde kendi yerinde faaliyete geçeceği belirtildi. Merkez Mahallesinde de 1 konteyner ASM çalışıyor.

İkinci basamak sağlık hizmetleri:

Nurhak Devlet Hastanesi ağır hasar almış, büyük ölçüde yıkılmış ve faaliyet gösteremiyor, yıkım kararı alınmış.. Bu nedenle, Seyitaliler mahallesinde, çadır ve konteyner GYA yanında bir tane sahra hastanesi şeklinde çalışan çadır oluşturulmuş. Bu Çadırın yanında içinde röntgen cihazı olan bir sağlık TIR'ı da var. Burası, Nurhak Devlet Hastanesi yerine çalışmakta. Burada görevlendirme ile gönüllü olarak gelen 4 pratisyen hekim çalışıyor. Acil poliklinikte enjektabl ilaçların çok kullanıldığı ancak talep edildiğinde temin edilebildiği ifade edildi. Burada Yeşil alan polikliniği yapılıyor. Operasyon gerektiren olguları, kırmızı alan hastalarını ve doğumları sevk ediyorlar. Uyuz olgularının bu yörede evvelce de çokça görüldüğü belirtiliyor ancak anlamlı bir artış yok. Bu olgulara ilaç veriliyor ve banyo öneriliyor. KOAH alevlenmeleri, Astım Bronşit sık geliyormuş. En çok ÜSYE ve sporadik AGE görülüyor. Çadırlarda sobadan kaynaklı minör yanıklar oluyormuş. Tetanos aşuları var ve kullanıyorlar.

Elden ilaç veriliyor. Bir tane yerel eczane açılmış.

Kullar Mahallesi'nde bir GYA (çadır) kurulmuş. Nurhak'ta toplu çadırlar yok, dağınık olarak gruplar şeklinde çadırların olduğu ve buraların yakınına seyyar tuvaletler ve banyolar konulduğu görülüyor. Seyyar tuvaletler gidere bağlanmış ancak şebeke suyu sorunu olması nedeniyle, bunların kullanılabilirliği sınırlı. Tuvalet-banyo yerleştirme işine yeni başlanmış. Su sıkıntısı sürüyor. Şebeke suyunun klorlandığı söyleniyor ancak serbest bakiye klor ölçümü ve sonuçları ile ilgili bilgi alınacak yetkili bulunamadı.

İlçe Sağlık Müdürünün istifa ettiği, vekilinin Elbistan'da olduğu öğrenildi. Nurhak'a bir GYA (konteyner) kurulması için çalışma başlatıldığı ifade edildi.

Nurhak - Barış Mahallesi GYA: (Çadır)

Toprak zemine kurulu 40 çadırdan 100 civarında barınan var. Yerleşim genel olarak çukur bir yerde, çadırların aralıkları yetersiz, su basmanlar yapılmamış.

Bir sağlık çadırı ve orada çalışan bir sağlık memuru olduğu saptandı. Bölgenin doktoru mobil olarak geliyordu.

GYA'da seyyar tuvalet ve banyolar yapılmış, kanalizasyona bağlanmış ve sayı olarak yeterliydi. Henüz kullanıma açılmamış olanlar da olduğu saptandı.

Yangın tüpleri vardı fakat çadırlara dağıtılmamıştı.

EKİNÖZÜ İLÇESİ

27 Şubat 2023

Coğrafi özellikleri

Kahramanmaraş'ın merkezine 173 kilometre, Elbistan ilçe merkezine ise 20 kilometre uzaklıkta olan Ekinözü'nün doğusunda Nurhak, batısında Göksun, kuzeyinde Elbistan ve güneyinde Çağlayancerit ilçeleri yer alıyor.

Tahmini büyüklük (*kentin ne kadarı etkilenmiş?*)

İlçe genelinde dağınık yerleşim hakim, genelde birkaç katlı evler olduğu görülüyor. Nüfus 1500 civarında. İlçede yıkılmış evlerin enkazı henüz kaldırılmamış. On iki evin yıkıldığı ve 2 kişinin hayatını kaybettiği bilgisi var.

Bazı evlerin önünde tek tük çadır olsa da, bir toplu bir geçici yerleşim alanı (GYA) kurulmamış. Evini kaybedenler için konteynır GYA çalışması başlatılmış.

İlçede şebeke suyu var, ancak içilmemesi tavsiye ediliyor. Yemek aşevinden geliyor.

Sağlık kurumları

İkinci Basamak Sağlık Kuruluşları

Ekinözü Devlet Hastanesi ilçenin dışında bir tepe üstünde kurulu. Ağır hasar almış, bu nedenle bahçesinde kurulan bir çadırdaki poliklinik hizmeti veriliyor. Bu işi UMKE ekibi yapıyor, depremin ardından gelip çalışmaya başlamışlar. 1 Acil Uzmanı, 1 Üroloji Uzmanı gelmiş. Üç ambulansları var, ambulanslar kırmızı hastaların sekinde kullanılıyor, genelde yeşil alan hastası geliyor, laboratuvar ve röntgenleri yok.

Günde 70 civarı poliklinik yapıyorlar. Daha çok ÜSYE ve ishal olguları geliyor, ishallerin viral olduğu bilgisi verildi. Bir salgın durumu gözlenmemiş.

Aile sağlığı hemşiresi, köyleri dolaşarak gebe ve çocuk izlemlerini yapıyormuş.

İlçede 2 eczane açılmış, çalışıyor. Telefonla nöbet tutuyorlar.